

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

4218/25/פ

הצעת חוק שיווי זכויות האישה (תיקון – ייצוג לנשים בוועדות איתור), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 6ג בחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א–1951¹, בסעיף 6ג, אחרי סעיף קטן (א1) יבוא:

"(א2) בוועדות איתור למשרה בגוף ציבורי יינתן ביטוי הולם לייצוגן של נשים, באופן שישו יאיישו לפחות מחצית מחברי הוועדה, ובלבד שהרכב חברי הוועדה אינו קבוע במלואו בדין וחבריה אינם מתמנים מכוח תפקיד ציבורי; לעניין סעיף קטן זה, "ועדת איתור" – ועדה ציבורית לאיתור מועמדים לאיש משרות בכירות בגוף ציבורי."

דברי הסבר

בסעיף 6ג לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א–1951 (להלן – החוק), נקבעו הוראות שונות לעניין ייצוג הולם לנשים בגוף ציבורי ובוועדות המכרזים והמינויים של גוף זה, בסוגי המשרות והדירוגים השונים וכן בוועדות ציבוריות שממנה הממשלה. עם זאת, החוק אינו מתייחס לוועדות איתור שממליצות על מינוי מועמדים למשרות בכירות במגזר הציבורי.

ממסמך של מרכז המידע והמחקר של הכנסת בנושא ייצוג הולם לנשים בשירות המדינה (להלן – המסמך), עולה כי נכון לשנת 2011, נשים מהוות כשני שלישים מהעובדים במגזר הציבורי, אולם שיעורן בקרב הבכירים במגזר זה הוא כ-25% בלבד. נוסף על כך, עולה כי בשנת 2009, שיעור הנשים בקרב בעלי שלוש הדרגות הבכירות ביותר בשירות המדינה היה 44%, שיעורן בקרב המועסקים בחוזה בכירים היה 30% ואילו שיעורן בקרב המנכ"לים היה בשנה זו 16%. כמו כן, מצוין במסמך כי כמעט בכל הוועדות הציבוריות מכהנות נשים, אולם יש שונות רבה ביחס לשיעור הייצוג שלהן בין הוועדות השונות ובמידה מסוימת גם בין המשרדים השונים.

בהמשך לכך, התפרסם לאחרונה דוח של מבקר המדינה על ייצוג נשים בתפקידים הבכירים בשירות הציבורי לכבוד יום האישה הבינלאומי 2014. מהדוח עולה כי בשנים 2012 ו-2013 כיהנו בתפקידים של

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 248.

מנכ"ל משרד ממשלתי שש נשים בלבד מתוך 30 מנכ"לים. כמו כן, עולה מן הדוח כי בסוף שנת 2012 רק ב-76 מ-113 הדירקטוריונים של החברות הממשלתיות (כ-67%) התקיים ייצוג הולם. היעדר הייצוג ההולם בולט במיוחד בחברות ממשלתיות "משמעותיות" ורווחיות כשרק ב-16 מ-28 החברות הללו היה ייצוג הולם.

בהצעת חוק זו מוצע לתקן את סעיף 6 לחוק, כך שיובטח ייצוגן של נשים בוועדות איתור עליהן הממשלה מטילה לבחון את המועמדים לשורה של משרות בכירות בשירות המדינה ולהמליץ על המינוי. במקרים שבהם הרכב הוועדה קבוע במלואו בדין וחבריה מתמנים מכוח תפקיד ציבורי, לא תהיה דרישה שנשים יאיישו לפחות מחצית מחברי הוועדה. מטרת ההצעה לאפשר לנשים ייצוג ראוי ושוויוני במסגרת ועדת איתור, וזאת על מנת להבטיח את השמעת קולן בכל מינוי משמעותי בשירות המדינה. כמו כן, התיקון המוצע נועד להגביר את סיכוייהן של נשים להתמנות למשרות אלו, בהתבסס על ההנחה שייצוג נשי יגדיל את המוביליות החברתית ואת הראייה בנשים כמועמדות ראויות למילוי תפקידים אלו.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת אלעזר שטרן וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/2363), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/20/684), על ידי חברי הכנסת אלעזר שטרן וענת ברקו (פ/20/2582), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת אלעזר שטרן (פ/22/264 ; פ/23/432) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/22/1035 ; פ/23/433).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב בשבט התשפ"ד (22.01.2024)